

Dr hab. Alicja Rutkowska-Kucharska
ul. Krzysztofa Kolumba 9/34
51-513 Wrocław

Wrocław 5.02.2024 r

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Anny Boryczki-Trefler pt.: „Porównanie skuteczności leczenia stóp płasko-koślawych u dzieci dwiema metodami: leczonych metodą klasyczną lub manualną terapią trójplaszczynową wg. B. Zukunft-Huber, PT”

Ocena formalna

Recenzja Pani magister Anny Boryczki-Trefler opracowana została na podstawie wymagań określonych w art.187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U.z 2018 r. poz.1668 ze zm). Praca spełnia wymogi formalne wynikające z ustaw o prawach autorskich i stopniach naukowych.

Uzasadnienie

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska będąca częścią pracy zbiorowej spełnia kryterium pracy doktorskiej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Rozprawa jest zbiorem czterech prac, opublikowanych w języku angielskim, w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym, o łącznym IF=5.9.

Przedstawione do oceny prace opublikowane zostały w latach 2021-2023 i w każdej doktorantka jest pierwszą autorką. Na podkreślenie zasługuje fakt, że we wszystkich pracach występuje pięć tych samych współauterek (w tym promotorka pracy). Ponadto do autoreferatu dołączono oświadczenia o indywidualnym wkładzie pracy autorki (45% w każdej publikacji) oraz współauterek, które w przypadku promotorki wynosiło 20% a pozostałych współauterek 10%. Indywidualny wkład doktorantki (opracowanie koncepcji i założeń pracy badawczej, określenie celów, projektowanie badań, analiza i interpretacja wyników, przegląd piśmiennictwa, gromadzenie danych, przygotowanie tekstów do publikacji) został udokumentowany załącznikami w autoreferacie. **Deklarowany udział doktorantki w zbiorze publikacji należy uznać za znaczny.** Ponadto z przedstawionego autoreferatu wynika, że doktorantka pierwsze wyniki swoich badań (które zostały opublikowane w pierwszej pracy) przedstawiła już w 2018 roku na XIII Sympozjum „Analiza ruchu- teoria i praktyka w zastosowaniach klinicznych”. **Wszystkie 4 publikacje a także doniesienia konferencyjne są spójne tematycznie a wszystkie**

R

prace prowadzą metodycznie do rozwiązania problemu naukowego. O tym, że problem badawczy został przemyślany merytorycznie i metodologicznie świadczy opis protokołu badawczego zawarty już we wniosku do Komisji Etyki, który został złożony 2015 roku, i jest tożsamy z przedstawionym w autoreferacie. Również temat złożonego do oceny projektu, brzmi tak jak przedstawiony temat rozprawy doktorskiej (załącznik - Opinia Komisji Bioetyki przy Instytucie „Pomnik -Centrum Zdrowia Dziecka”).

Ocena merytoryczna

Wprowadzenie do problematyki badawczej doktorantka przedstawiła we wszystkich czterech publikacjach. Jest to obszerne opracowanie - od definicji stopy płasko-koślawej, przez opisanie konsekwencji takiej stopy dla jakości chodu i jakości życia, przez krytyczny opis stosowanych metod diagnozy, po opis postępowania terapeutycznego – które świadczy o merytorycznym przygotowaniu doktorantki. W większości są to prace z ostatnich 10 lat licząc od podjęcia przez doktorantkę badań. Przedstawiony przez doktorantkę stan wiedzy na temat jej problemu badawczego, **wskazuje na istotność podjętej tematyki badawczej oraz świadczy o obszernej wiedzy doktorantki na podjęty temat.**

- Cele pracy i hipotezy w publikacjach sformułowane zostały poprawnie. Mam jednak pytanie o cel szczegółowy zamieszczony w autoreferacie: „Definicja korygowalnej stopy płasko-koślawej”. W mojej opinii stopa płasko-koślawca została zdefiniowana i opisana szczegółowo przez doktorantkę w załączonych publikacjach. Obszerne też zostały opisane (również w autoreferacie) metody i wyniki badań stopy płasko-koślawej innych autorów, co zainspirowało doktorantkę do napisania pracy opublikowanej w Clinical Research pt. „How to define pediatric flatfoot...” Doktorantka zastosowała precyzyjniejsze metody pomiaru i oceny stopy płasko koślawej a swoich badaniach powiązała z funkcją kończyny dolnej i jej obręczy. Co prawda nie było to głównym celem jej projektu, ale być może doktorantka podejmie próbę poszukania związków zmiennych opisujących stopę płasko-koślawą z cechami kinetycznymi i kinematycznymi całej kończyny dolnej i wskaże te najistotniejsze w diagnozie płaskostopia. Być może będzie to kolejny praktyczny aspekt pracy badawczej który w przyszłości ograniczy

Ry

liczbę analizowanych zmiennych z pomiarów, zwłaszcza dla potrzeb diagnozy płaskostopia.

- Dobór metod badawczych i statystycznych jest poprawny. **Na wyróżnienie zasługuje opis zarówno procedury badawczej jak i zastosowanych metod pomiarowych.** W badaniach doktorantka wykorzystwała plantokonturograf, pedobarograf oraz system VICON. Należy podkreślić, że z jednej strony są to bardzo pracochłonne metody pomiarowe a z drugiej strony metody generujące olbrzymią liczbę danych, nad którymi trzeba zapanować w analizach statystycznych.
- Opis wyników zarówno w publikacjach jak i w autoreferacie jest bardzo wnikliwy. Wyniki w autoreferacie są wersją polską tych zamieszczonych w publikacjach. Dane, przedstawione w tabelach i na rycinach obrazują szczegółowo wyniki badań. W pracy opublikowanej w Clinical Research pt. „How to define pediatric flatfoot...” w tabeli nr 2 zamieszczono geometryczne parametry stopy uzyskane z pomiaru pedobarografem. Minimalna wartość szerokości stopy (podana w cm) jest wartością ujemną (-2.30). Jak wartość ujemną tego pomiaru można wyjaśnić?
- Dyskusja zawarta w każdej publikacji jest bardzo obszerna. Zarówno w publikacjach jak i w autoreferacie doktorantka wyniki swoich badań konfrontuje z wynikami innych autorów. W autoreferacie doktorantka zamieściła podsumowanie, które jest weryfikacją hipotez i jednocześnie podsumowaniem wyników badań opublikowanych w czterech załączonych publikacjach. Podsumowanie wyników badań umieszczone w autoreferacie, ich dyskusja z wynikami innych autorów a także krytyczne refleksje dotyczące własnej pracy wskazują na dojrzałość naukową doktorantki. W podsumowaniu doktorantka wskazuje na te wyniki badań, które w jej opinii są satysfakcjonujące i mogą być wykorzystane w praktyce przez klinicystów. Wskazuje na lepszą diagnostyczność oceny stopy płasko-koślawej w warunkach dynamicznych. Zastosowane metody terapii wkładkami ortopedycznymi oraz wkładkami połączonymi z terapią manualną, zmniejszyło płaskostopie u dzieci, choć ta druga metoda okazała się efektywniejsza, ponieważ poprawiła również parametry kinetyczne stopy świadczące o wzmocnieniu mięśni stopy.

Ry

- Poza walorami naukowymi praca doktorantki zawiera wnioski wskazujące na praktyczne zastosowanie wyników badań. Z badań doktorantki wynika, że diagnoza płaskostopia u dzieci powinna odbywać się w warunkach dynamicznych (podczas chodu).
- Cytowane piśmiennictwo dotyczy problematyki pracy doktorskiej. Większość cytowanych prac została opublikowana w ciągu ostatnich 10 lat od rozpoczęcia pracy doktorantki nad podjętym problemem badawczym.

Podsumowanie

Po zapoznaniu się z cyklem prac i autoreferatem mogę stwierdzić, że doktorantka prezentuje wiedzę teoretyczną osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, wykazuje umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej a cykl prac stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego.

Wnioskuje o dopuszczenie magister Anny Boryczki-Trefle do dalszych etapów przewodu doktorskiego, w tym do publicznej obrony. **Wnioskuje również o wyróżnienie pracy. Wniosek swój uzasadniam wzorowym przygotowaniem całego eksperymentu badawczego, przemyślanego doboru metod badawczych, umiejętnością krytycznego podsumowania przez doktorantkę wyników swoich badań.**

Wno Jaiw

23.02.2024 r.

A. Kijewski

K. Kaban